

Årsrapport for 2019 til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre fra SNO

SNO lokalt :

Finn Bjormyr SNO

Espen Rusten SNO

Thomas Strømseth SNO

I tillegg er det kjøpt tjenester av:

Dovre fjellstyre

Sel fjellstyre

Ringebu fjellstyre

Sollia fjellstyre

Forside bilde Peer Gynt hytta

Innhold

1.1	Temaoversikt faunakriminalitet	4
1.2	Temaoversikt motorferdsel i utmark	4
1.3	Temaoversikt verneområder	5
1.3.1	Kulturminner	6
1.3.2	Informasjon	6
1.3.3	Dyreliv	7
1.3.4	Terreng slitasje i verneområdene	9
	Bilde: Sti fra Bjørnhollia til Musvordkampen mot Straumbu	11
2.	Bestillingsoppgaver	12
2.1	Ferdsestellere	13
2.2	Kontroll tillatelser gitt av nasjonalparkstyret	15
2.3	Øvrige bestilte oppgaver gitt av nasjonalparkstyret	17
2.4	Utviklingstrekk og utfordringer for verneområdene	18

1. Kjerneoppgaver (kontroll, tilsyn, informasjon, mv)

Miljødirektoratet er et statlig forvaltningsorgan underlagt Klima- og miljødepartementet (KLD). Statens naturoppsyn (SNO) er Miljødirektoratets operative feltorgan. SNO ivaretar nasjonale miljøverdier og forebygger miljøkriminalitet. Oppgavene spenner fra kontroll, overvåking og informasjon, til skjøtsel og tilrettelegging i verneområder. SNO har også mange oppgaver knyttet til arter som villrein, laks og fjellrev, samt registrering, dokumentasjon og felling av store rovdyr.

Ledelsen i SNO sitter i Trondheim, og vi har 95 naturoppsyn fordelt på 58 kontorer spredt over hele landet.

1.1 Temaoversikt faunakriminalitet

I arbeidet blir det vektlagt å forebygge miljøkriminalitet gjennom alt oppsynsarbeidet som blir utført. Det vektlegges derfor å øke kompetansen knyttet til dette blant brukerne av verneområdene, både gjennom informasjon og direktekontakt med brukerne. I verneområdene er det et hovedfokus på kontroll av tillatelser gitt av verneområdestyret. I tillegg har SNO fokus på sentrale verneverdier knyttet til villreinen sin arealbruk og fuglelivet. Det er ikke registrert alvorlig faunakriminalitet via oppsynet i 2019 i verneområdene knyttet til Dovre og Rondane nasjonalparkstyre. Men det er kjent at handel med fugl, reir og egg internasjonalt er et stort problem.

1.2 Temaoversikt motorferdsel i utmark

Kontrollen knyttet til motorferdsel i utmark følger en oppsatt fylkesvis plan. Dette gjelder kontroll av løypepreparering innenfor verneområdene, løyver til snøscooterkjøring og barmarkskjøring. Hovedformålet er å ha tilsyn med lovlig kjøring, blant annet å kontrollere tillatelser gitt av kommunene og verneområdestyret. Det har vært gitt 2 anmeldelser innenfor verneområdene i 2019 knyttet til motorferdsel i utmark. Dette gjelder kjøring rundt bommen ved Tjønnbakken og inn til Spranget i den perioden bommen er stengt fram til 15.06. Forholdet ble vedtatt ved bot. I tillegg er det anmeldt kjøring på barmark ut fra Grimsdalsveien og mot Grimsa. Her er det også gitt flere advarsler for kjøring langs gamle kjørespor. Disse kjøresporene er skiltet med motorferdsel forbudt.

Totalt er det registrert få snøscooterspor som ikke er knyttet til lovlig aktivitet i verneområdene. Tillatelsene fra verneområdestyret er etterprøvbare i forhold til at trase og tidspunkt. I tillegg får oppsynet en sms melding før transporten gjennomføres. Dette fungerer bra. Den totale motorferdselen vurderes til å være stabil innenfor verneområdene.

Foto på ski mot Smuksjøseter

I forvaltningsplanen for Rondane området er det definert hvilke løyper som kan maskinprepareres og til hvilke tidspunkt. Dette ble kontrollert i 2019. Det ble ikke påvist avvik i forhold til tillatelsene.

1.3 Temaoversikt verneområder

Rondane er i dag en av Norges mest kjente og besøkte nasjonalparker, med tilrettelagte opplevelsespunkt. Navnet Rondane er et innarbeidet navn både lokalt, nasjonalt og internasjonalt. I nasjonalparkene både Dovre og Rondane er funnene og sporene fra fortiden mange og lett synlige. Tallrike tråkk vitner om veidefolk og bosetting langt tilbake i tid, fangstgravene og ledegjerdene ligger synlige i terrenget. Fangstgroper og gamle steinbuer forteller om hvor sentral fjellet var for den første bosettingen. Malere og forfattere har brukt dette til å formidle den norske kultur og naturarven.

Antall besøkende til nasjonalparkene er økende. I nasjonalparkene er det relativt få bygninger. Mange av disse bygningene er knyttet til fangst og jakt på villrein. I fjellområdene er det et omfattende sti og løypenett som er merket.

1.3.1 Kulturminner

Det er nå i gang et arbeid med å registrere terrengslitasje på kulturminnene mellom Tjønnbakken, Spranget og Ula på Mysusetet. En del av de besøkende er antakelig bare inne på Spranget for å se seg rundt og evt. gå en kort tur. Disse burde vært kanalisert inn på en fast rute, siden det de siste årene har blitt stadig flere småstier ut fra Spranget i ulike retninger. Dette har bl.a. medført sterk slitasje tett inn til freda kulturminner i området (fangstgrop). Området bærer preg av stor uorganisert bruk. Inne ved Rondvassbu er det også dårlig og usammenhengende skilting. Noe som også fører til mange ulike stier i området.

Bilde viser stislitasje rundt dyregrav ved Spranget i Sel kommune

1.3.2 Informasjon

Det er nå fastsatt en ny merkevarestrategi som nå er i ferd med å bli gjennomført i Dovre og Rondane nasjonalparker med landskapsvernområder. Men det er i varierende grad skiltet ut fra startpunktene. Skiltingen er mest i tråd med nasjonale føringer på Straumbu, i Grimsdalen og på Høvringen. Mens på traseen Mysusetet-Spranget-Rondvassbu er de besøkende i all hovedsak overlatt til seg selv. De fleste vet hvor de skal og har med seg kart eller annen informasjon. Som et eksempel er det ikke skiltet fra Mysusetet og inn til Spranget/Rondvassbu. Eneste skiltet langs veien er et lite vandre skilt ved avkjøringen til bommen ved Tjønnbakken. Infopunktet nede ved butikken på

Mysuset er krever at man stopper. Spørsmålet er om dette klarer å fange opp de besøkende til området.

Informasjonspunkt ved Eftansåe i Dovre kommune

1.3.3 Dyreliv

Fjellområdene får en stadig større bruk som friluftsområde. Det er derfor viktig å følge utviklingene framover knyttet til effekter på dyrelivet.

For Kongeørn er det en nasjonal registrering av hekkelokaliteter. Innenfor verneområdene er det dokumentert 2 vellykkede hekkinger i 2019. Noe som vurderes til å være stabilt. Ellers har det vært lite smånagere denne sesongen. Noe som har medført at fjellvåk, tårnfalk, dvergfalk og flere uglearter har hatt en dårlig sesong i 2019. Når det gjelder jaktfalk er det ikke meldt inn vellykkede hekkinger innenfor Dovre og Rondane nasjonalparker i 2019. Men arten er observert i nasjonalparken.

Fjellreven er en nasjonalt prioritert art. I 2019 er det ikke sikre observasjoner av fjellrev i Rondaneområdet. I det nasjonale programmet knyttet til fjellrev er det dokumentert 2 tidligere brukte hilokaliteter i Dovre og Rondane nasjonalparker. Ingen av disse var i bruk av fjellrev i 2019.

Det har i tillegg vært ute lytteutstyr knyttet til Hubro. På den ene lokaliteten var det aktivitet flere dager i mai 2019. Men det ble ikke hekking.

Villreinen i Rondane har ikke brukt trekkområdet på vestsiden av Rondane massivet mellom Vulufjell, Mysusetter, Høvringen og Dovre de siste årene. Mens villreintrekket over Rv 27 ved Muen mellom Ringebu og Vulufjell har fungert enkelte år. Det er ikke registrert trekk av villrein over veien mellom Mysusetter og Rondvassbu i 2019. De mest brukte vinterbeiteområdene for villreinen er intakte og utsatt for lite forstyrrelse. I kalvingsperioden er det lite folk i fjellet og forstyrrelsen av villreinen i denne perioden er liten. Men i sommerperioden har ferdselstellerne vist stor ferdselen også inn i de mest brukte sommerbeiteområdene.

For villreinen har 2019 vært et år der fotråten i det nordlige delene av området har vært omfattende spesielt blant kalvene. Totalt er det felt 35 dyr med fotråte så langt i år. De infiserte delene er levert vetrinærmyndighetene.

Foto: Fotråde på rein, bilde Tore Larsson

Det har også tidligere vært enkelte utbrudd av fotråde i Rondane området. Men ikke i så stort omfang som i 2019. Fjellstyrene kommer til å ha en oppfølging videre framover for å fange opp utviklingen i villreinflokkene.

1.3.4 Terreng slitasje i verneområdene

Deler av Rondane nasjonalpark har en slitesvak lavvegetasjon. Gjennom disse områdene er det lagt et merka stinett. I tillegg går stiene gjennom myrområder. Langs hovedstinettet i nasjonalparken er det derfor enkelte strekninger som har stor slitasje på vegetasjon i form av tråkkskader og enkelte steder erosjon. På noen steder har «spredt» ferdsel ført til at det er anlagt flere stier i ett og samme område.

Dette er spesielt synlig i områdene rundt Rondvassbu og inngangen til Illmannadalen fra vest, ved Spranget og ved Peer Gynt hytta.

Områder med erosjon i tilknytning til godkjente merka stier

Område	Omfang	Tilstand	Status
Rondvassbu mot Illmannadalen	300 meter med dype 1 – 1,5 meter dype grøfter	Gjennomført tiltak av nasjonalparkstyret	Krever vedlikehold i år med rask vårløsning
Rondvassbu mot Rondeslottet	100 meter med dype 1 – 1,5 meter dype grøfter	Tiltak påbegynt slutføres i 2020	Krever vedlikehold i år med rask vårløsning
Rondvassbu mot Rondhalsen/Veslesmeden/Randen	Bratt skråning på ca 60 meter	Skjemmende i landskapet. Vanskelig å	Tiltak må vurderes i sammenheng

		gjøre noe med på grunn av at stien ligger i løsmasser.	med stien over Randen. En mindre omlegging av stiene i området kan være aktuelt som alternativ til utbedring i selve stien.
Spranget mot Ula (fosserråket)	Erosjon i ca 100 meter i nedstigningen mot Ula	Utvikler seg år for år.	Uavklart. Nåværende merking bør fjernes.
Bjørnhollia turisthytte mot Illmannadalen	Strekning på 60 meter med erosjon	Gjennomført tiltak av nasjonalparkstyret	Står meget bra
Musvollkampen mellom Straumbu og Bjørnhollia	Erosjon i en bratt skråning på ca 100-200 meter	Gjennomført tiltak av nasjonalparkstyret	Står meget bra.
Brattbakken mellom Straumbu og Bjørnhollia	Strekning på 200 meter som er erosjonsutsatt	Stien er lagt om	Revegeteringstilak bør vurderes .
Området rundt Peer Gynt hytta	Erosjonssvak vegetasjon der det kommer nye stier langs elva	Økende problem etter at brua over Vesle Ula nå ligger i selve elva.	Etablering av ny bru over Vesle Ula er gjennomført. Framover bør revegetering av umerka stier vurderes.
Området rundt Formokampen	Erosjon etter stier i myrer ca 200 meter, flere steder.	Det er lagt steinheller i stien og gammel klopplegging er skiftet ut	Tilretteleggingen framstår bra og krever liten eller ingen vedlikehold.
Dørålen mot Rondvassbu/Bjørnhollia	Erosjon i et bløtt parti av stien ca 1 km fra Dørålsetrene mot Rondvassbu/Bjørnhollia	Økende problem med mye nedbør.	Bør vurdere å bruke stein.
Mindre erosjon i det øvrige merka stinettet	Noen mindre punkt som bør følges opp.	Stiene er jevnt over i god stand.	Fortløpende overvåking av tilstanden.

Bilde: Sti fra Bjørnhollia til Musvordkampen mot Straumbu

2. Bestillingsoppgaver

I tillegg til sine lovbestemte oppsynsoppgaver får SNO årlige bestillingsoppgaver fra flere forvaltningsnivå, det vil si statlig (KLD, Miljødirektoratet), regionalt (fylkesmenn, fylkeskommuner, nasjonalpark- og verneområdestyrer) og lokalt (kommuner (verneområder)) nivå.

Særlige bestillinger eller føringer fra staten ved Miljødirektoratet eller departement kalles sentrale bestillinger og føringer.

Bestilling fra Dovre-Rondane nasjonalparkstyre 2019:

Prioritet	Verneområde	Beskrivelse av oppdraget	Rapport
1	Rondaneområdet	Sette ut og drifte ferdselstellere. Følge opp tellere gjennom sesongen for å være sikker på at de virker.	Gjennomført
1	Hemmeldalen	Dokumentere tilstand etter godkjent mal på bygninger, veier m.m. i Hemmeldalen naturreservat. Registreringene skal legges inn i verneområdelogg.	Ikke gjennomført
1	Hemmeldalen	Fokus på oppsyn knyttet til båndtvang og motorferdsel. Det må bl.a. fokuseres på motorferdsel med ATV i elgjakten. Grunneiere melder om mye sykling i Hemmeldalen naturreservat. Dette skjer spesielt fra Birkebeinerveien. Grunneiere etterspør oppsyn spesielt i forbindelse med bruk av sykkel og løse hunder.	Gjennomført kontroll med tillatelser til motorferdsel i utmark
1	Dovre, Rondane, Grimsdalen	Legge inn data knyttet til bygninger med mer i verneområdeloggen	Mye innlagt
2	Hemmeldalen	Lage tilstandsrapport over parkeringsplasser og informasjonspunkt tilsvarende som for Rondane nasjonalpark. (Kan utføres i sammenheng med registrering av bygninger)	Ikke gjennomført
1	Rondane	Fjerning av merking på stier i Grimsdalen og Haverdalen/Storberget som ingen har eierskap til.	Gjennomført, krever oppfølging
1	alle	Følge opp og bidra til gjennomføring av tiltak gjennom bestillingsdialogen for 2019.	Gjennomført

1	Fokus Frydalen, Grimsdalen og Dørålen	Følge opp vinterstengte veier påsken/ våren.	Gjennomført
1	Frydalen, Grimsdalen	Følge opp gitte dispensasjoner fortløpende, spesielt byggetillatelse. Grimsdalen og Frydalen landskapsvernområde skal følges opp spesielt med tanke på bygninger og terrenginngrep.	Gjennomført
1	alle	*Tilstedeværelse og fokus på å øke forståelsen av et sårbart dyreliv samtidig som man har stor friluftslivsbruk. *Synlig tilstedeværelse i perioder med mye ferdsel som vinterferie, påske og sommerperioden. *Følge opp organisert ferdsel sommer og vinter spesielt i Rondane. *Rydde søppel primært etter gamle teltplasser i området mellom Dørålen og Rondvassbu. *Registrering av dyreliv, slitasje og menneskelig bruk.	Gjennomført

2.1 Ferdselstellere

Tabell 6. Årstall for bruk av automatiske tellere i lokaliteter i Rondane villreinområde og med et typisk sumtall for antall passeringer forbi telleren (inn og ut) i perioden 31. juni til 1. oktober (samarbeid NINA og SNO). D=Dovre nasjonalpark. R=Rondane nasjonalpark. V=Villreinområdet sør for Fv27. * angir de tellerne der det er mindre endringer på plasseringspunkt. X=feil i data, x bak tallet angir at det er gjort en datajustering, 0=ingen målinger. I 2009 ble tellerne montert 16.-19. juli, og for å få sammenlignbare tall er de ekstrapolert tilbake til 1. juli.

Nr	N P	Teller	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Gj. Snitt.
1	D	Pilegrimsled Foksådalen (etter T-merking)	2636 x	0	0	0	1168	0	0					1902
2	D	Foksådalen mot Dovre NP (T-merka)*	0	0	1496	584	1243	1139	1384	750			910	1169
3	D	Steinbuhø (mot Grimsdalshytta)	2881 x	2051	2557	X	0	2269	3042 x		4293			2292

4	D	Hageseter (mot Grimsdalshytta)	0	0	0	0	4453	0	0					4453
5	D	Kattuglehø (mot Grimsdalshytta)*	2486 x	X	1285	1492	0	0	0					1754
6	R	Storrvatnet (mot Grimsdalshytta)	1974 x	2468	1145	2573	0	0	0					2040
7	R	Gravhø (mot Grimsdalshytta)	1287 x	2037	1324	2411	0	0	0					1764
8	R	Dørålseter*	6093 x	X	5763	4830	0	0	0	4490	6242			5562
9	R	Langglupdalen (før brua)	3637 x	6668	2740	3651	2834	3574	4227	2928	4204	3932		3904
10	R	Langglupdalen (etter brua)	0	0	2601	0	0	0	0					2601
11	R	Straumbu (mot Bjørnhollia)	5540 x	5043	4971	5605	0	0	0	7973		6370		5289
12	R	Illmandalen	0	0	0	4429	0	0	0	4569				4429
13	R	Mot Sletthø	1003 x	776	X	X	677	1012	X		538			818
14	R	Kvannslådalen	1564 x	1428	655	1411	0	0	0					1264
15	R	Smuksjøseter	0	1088 1	12395	10629	0	0	0	X	9482	1070 9	1226 7	11301
16	R	Smuksjøseter (grind)	2074 2x	0	0	0	0	0	0					20742
17	R	Kjondalen	0	0	0	2227	0	0	0	X				2227
18	R	Smiubelgen (fra Peer Gynt hytta)	0	0	691	1128	1059	1292	1318	1422				1098
19	R	Mot Peer Gynt hytta	0	0	4078	3249	0	0	0					3663
20	R	Randen (mot Rondvassbu)*	3119 x	3667	1166	1777	1579	1443	1595				2635	1871
21	R	Spranget (mot Rondvassbu)	2490 6x	2084 1	21500x	23442	2265 0	0	3307 5	X	3390 0	3385 7	3142 0	22285
22	R	Musvoldalen	1593 x	911	826	754	0	0	0				269	1021
23	R	Vulutjern	1210 x	1189	464	628	578	1109	813					856
24	R	Ramshøgda	4528 x	3316	X	3081	0	0	0		2488		3621	3641
25	V	Mot Muen	0	0	0	4329	0	0	0					4329
26	V	Mot Gråhøgdbu	0	1584	2350	0	1786	1192	1331	975 X		2041	1666	1649
27	V	Frisvegen nord	0	2988 x	1506	0	0	0	0		1055			2247
28	V	Frisvegen sør	0	2527	3334	0	0	0	0		2310			2930
29	V	Saubu nord	0	2397	0	0	0	0	0					2397

30	V	Saubu sør	0	1910 x	0	0	0	0	0					1910
31	R	Gråhø/Steinbuh ø (Høvringen)	0	0	0	0	0	2579	2460 X	X				2519
32	R	Formokampen	0	0	0	0	0	6804	7029			6544		6917
33	R	Spranget Ula (Bru)	0	0	0	0	0	5299	3538	3063	3646	5529		4419
34	R	Spranget Rondvassbu (Gående)	0	0	0	0	0	X	2037 2	X				20372
35	R	Spranget Rondvassbu (Syklist)	0	0	0	0	0	X	1270 3	1484 3				12703
36	R	Spranget Rondvassbu (Kjøretøy)	0	0	0	0	0	X	618	446				618
37	R	Formokampen (kun fra Putten)	0	0	0	0	0	0	0	2837				
38	R	Straumbu (ny trasè, traktorveg)	0	0	0	0	0	0	0	6839	6591	6049		
39	R	Straumbu (mot Musvolsætra, umerket sti)	0	0	0	0	0	0	0	183				
40	R	Spranget T- merka sti sørside									657			
41	R	Straumbu- Høgrenden									2258			
42	R	Glitra-Eldåbu											227	
43	R	Rondvassbu- Dørålseter gj. Langholet											1449	
44	R	Breitjønnbu												Kom mer

Tallene tyder på at det har vært en økende ferdsel mot Rondvassbu og at ferdsel på de øvrige tellepunktene er relativt konstant.

2.2 Kontroll tillatelser gitt av nasjonalparkstyret

Kontroll med etterlevelse av forskrifter og andre bestemmelser i verneområder er en viktig løpende oppgave. I 2018-2019 skal samtlige dispensasjoner gitt til irreversible bygg og inngrep i perioden 2014-2018 kontrolleres.

I landskapsvernområdene er det næringsvirksomhet knyttet til landbruket. Både i Grimsdalen og Frydalen er det en rekke seterlegg. I tillegg er der en del hytter primært i Frydalen.

I 2018 og 2019 har SNO gjennomført bygningskontroll med vedtak fattet av Dovre og Rondane nasjonalparkstyre. Dette gjelder vedtak gjort i medhold av verneforskriftene for Rondane nasjonalpark, Grimsdalen landskapsvernområde, Frydalen landskapsvernområde og Myldingi naturreservat fra 1. januar 2012 til 1 juli 2018. Det er har ikke vært behandlet saker knyttet til Dovre nasjonalpark, Dørålen landskapsvernområde, Vesle Hjerkinns landskapsvernområde, Mesætermyre naturreservat og Flakkstjønna naturreservat. I forbindelse med bygningsaker knyttet til seterbebyggelsen i Grimsdalen og Frydalen landskapsvernområder har nasjonalparkstyret innhentet uttale fra Oppland fylkeskommune knyttet til det kulturhistoriske. Vilkårene som er satt i vedtakene er kontrollert.

Antall byggesaker kontrollert:

Område	Kontrollert uten merknad	Avvik	Antall saker
Rondane nasjonalpark	12 (2 ikke påbegynt)	1	13
Grimsdalen landskapsvernområde	13 (3 ikke påbegynt)	4	17
Frydalen landskapsvernområde	9 (2 ikke påbegynt)	4	13
Myldingi naturreservat	2	1	3
Totalt	36	10	46

Bilde fra Grimsdalen

Avviket i Rondane nasjonalpark er knyttet til oppsetting av rekkverk og plattinger knyttet til steinbuer. Avvikene i Grimsdalen landskapsvernområde er knyttet til at det er ført opp for store bygninger i forhold til tillatelsen og brudd på vilkår knyttet til takvinkel. I Frydalen landskapsvernområde er avvikene knyttet til hytter som i enkelte tilfeller er større enn det som har vært oppgitt i søknaden. I tillegg er det utbygde arealet større enn det som det er gitt løyve til. Det er også ført opp mindre uthus som ikke er omtalt i søknaden. I Myldingi naturreservat er hytta større enn det som er angitt i tillatelsen.

2.3 Øvrige bestilte oppgaver gitt av nasjonalparkstyret

SNO hadde i 2019 ikke kapasitet til å levere de bestilte oppgavene i Hemmeldalen naturreservat. I år har SNO hatt fokus på gitte tillatelser til motorferdsel i utmark. SNO hadde en kontroll i vinterferien der det ikke ble registrerte kjøring som var i strid med gitte tillatelser. I tillegg har SNO hatt flere turer og kontrollert kjørespor der det er gitt tillatelser. SNO jobber med å få frigjort ressurser slik at vår tilstedeværelse i Hemmeldalen vil øke i 2020.

Dovre fjellstyre har lagt inn bygninger i verneområdeloggen gjennom tjenestekjøp. I tillegg er det lagt inn en rekke bygninger der det har vært gjennomført bygningskontroll.

Det har blitt fjernet ulovlig merking av stier i henhold til bestillingen. Men SNO fikk melding om en ny merking med grønnfarge fra Fokstugu mot Grimsdalshytta rett før snøen kom i høst. Dette ble ikke fulgt opp i år. Hvor langt og hvor omfattende det er merket er uavklart. Dette blir fulgt opp i 2020.

Bilde fra T-merka sti fra Rondvassbu mot Rondeslottet

I 2019 har oppsynet bidratt på gjennomføringen av bestillingsdialogen primært knyttet til sti fra Bjørnhollia til Musvordkampen og fra Rondvassbu mot Rondeslottet. Arbeidet på stien fra Rondvassbu mot Rondeslottet må slutføres i 2020.

Pågående skjøtselstiltak både i Grimsdalen og Frydalen er langsiktige prosjekt for å opprettholde områdenes store verdi knyttet til plantearter som krever beitepåvirkning for å få gode nok vekstbetingelser. Det har vært gjennomført kontroll med at pågående skjøtsel blir gjennomført.

Oppsynet har hatt god og synlig tilstedeværelse i perioder med mye ferdsel som vinterferie, påske og sommerperioden. Åpningstidene på veien fra Tjønnebakken til Spranget, Peer Gynt setervei, Grimsdalsveien og Dørålseterveien er fulgt opp både på våren og på høsten.

SNO har prøvd å følge opp organisert ferdsel, men har ikke truffet noen ute i felt. Det har vært ryddet i søppel primært etter gamle teltplasser i området mellom Spranget og Rondvassbu.

2.4 Utviklingstrekk og utfordringer for verneområdene

Innspillene kommer fra rapportering fra tjenestekjøp Dovre fjellstyre, Sel fjellstyre og Sollia fjellstyre og lokalt sno. Som det går fram av rapporteringen er utfordringene noe forskjellig i de ulike områdene. Generelt er det tilstrekkelig oppsyns aktivitet innenfor alle verneområdene, med unntak av Hemmeldalen naturreservat. Dette er omtalt tidligere i dokumentet.

Generelt i 2020:

- Kontroll gitte tillatelser
- Skifte infotavler til ny merkevare
- Få på plass underskilt med tidspunkt for båndtvang
- Øvrige underskilt må settes ut etter en plan
- Kontroll sykkel både på vei og sti
- Fjerne gammelt søppel ved noen rasteplasser
- Kontroll kulturminner hovedfokus langs merka stier (jf bestilling fylkeskommunen)
- Fortsatt stor tilstedeværelse i mye brukte områder
- Kontroll dyreliv med fokus på villrein, trekk og kalving.
- Fjerne merking som ikke er i tråd med forvaltningsplanen

Foto: Kulturminne langs sti i Rondane

Nasjonalparkene og naturreservatene:

- Kontroll motorferdsel flerårige tillatelser
- Fjerning av ulovlig merking
- Fjerne skilt som ikke er vedlikeholdt
- Fjerne nyvarding langs stier og veier
- Kontroll guiding
- Kontroll el-sykkel Spranget – Rondvassbu dersom det åpnes for dette
- Skifte nasjonalparksilt så disse blir i tråd med ny merkevare

Grimsdalen/Dørålen/Frydalen landskapsvernområder:

- Skifte verneområdesilt
- Kontroll kjøring med bil/ATV o.l ut fra bilvei
- Bygningskontroll
- Kontroll åpningstider på veiene

Statens naturoppsyn

Telefon: 03400/73 58 05 00 | **Faks:** 73 58 05 01

E-post: post@naturoppsyn.no | **Nett:** naturoppsyn.no

Post: Postboks 5672 Torgarden, 7485 Trondheim

Besøksadresse: Brattørkaia 15, 7010 Trondheim

Miljødirektoratet er et statlig forvaltningsorgan underlagt Klima- og miljødepartementet. Statens naturoppsyn (SNO) er Miljødirektoratets felpersonell.

SNO ivaretar nasjonale miljøverdier og forebygger miljøkriminalitet. Oppgavene spenner fra kontroll og overvåking, til skjøtsel i verneområder, tilrettelegging i viktige natur- og kulturminne-områder, informasjon og formidling.

SNO har også mange oppgaver knyttet til store rovdyr, både registrering av bestander, dokumentasjon av skader på husdyr og tamrein, og uttak av dyr det er gitt fellingstillatelse på. Ledelsen i SNO sitter i Trondheim, og vi har ca. 60 lokalkontor spredt over hele landet.